

Sammendrag av merknader til høring og offentlig ettersyn av planprogram for ny kommuneplan, med kommunedirektørens kommentarer

Statsforvalteren i Oslo og Viken (06.09.2021)

Har innspill knyttet til:

- samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- samfunnssikkerhet
- naturmangfold, landskap og friluftsliv
- vannmiljø og naturmangfold knyttet til sjø og vassdrag,
- avløp, overvann og snødeponering
- landbruk
- folkehelse og levekår

Omfattende innspill som må leses i sin helhet. Kommunedirektørens kommentarer til innspillet følger under sammendrag av innspill:

Statsforvalteren skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, samfunnssikkerhet, samt barn og unges interesser.

Vi anbefaler at bærekraftsmålene knyttes mer konkret opp mot de mål og strategier som skal utarbeides i kommuneplanarbeidet.

Vi vil presisere at for tema innen klima og miljø, skal planprogram og konsekvensutredning utarbeides i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941. Vi mener planprogrammet må være tydeligere på hva som skal utredes, og med hvilken metodikk. Veilederen skal også brukes ved kartlegging av klima- og miljøtema, verdisetting, samt vurdering av påvirkning og konsekvens.

Vi minner samtidig om at vedlikeholdsveksten på 20% utenfor de prioriterte vekstområdene skal begrenses til det som er tilstrekkelig for å sikre gode og stabile bomiljø, og bør skje innenfor allerede etablerte byggeområder. Dette har særlig stor betydning i Enebakk, hvor en historisk sett har hatt en spredt utbyggingsstruktur som innebærer utfordringer med hensyn til arealbruk, næringsutvikling og miljøvennlige transportformer.

Anbefaler at det utarbeides et arealregnskap hvor det blant annet vurderes hva som er potensialet i gjeldende arealdel og hva som er det framtidige behovet. Utbyggingsområder som ikke er i tråd med dagens strategier og føringer bør tas ut av arealdelen. Det blir også viktig å se på kommunens helhetlige boligpolitikk for å i større grad nå målsettingene om et mer variert boligtilbud og for å få styrt boligveksten i henhold til de ønskede lokaliseringskriteriene.

Vi anbefaler at kommuneplanens samfunnsdel inkluderer langsiktige utfordringer, mål og strategier som berører samfunnssikkerhet og beredskap. Samfunnsdelen bør også inneholde en vurdering av hvordan klimaendringer kan påvirke samfunnssikkerhet og kritisk infrastruktur.

Kommunen beskriver at det skal gjøres ROS-analyser av nye innspill til nye utbyggingsområder i arealdelen. Det skal utarbeides en ROS-analyse til all utbygging. Det poengteres også at det skal gjennomføres en konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel av planens virkning for miljø og

samfunn. Vi vil vise til at krav om ROS-analyse etter § 4-3 er uavhengig av krav om konsekvensutredning. Det anbefales at konsekvensutredning for temaene beredskap og ulykkesrisiko, samt virkninger som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred baseres på ROS-analysen. ROS-analyse for arealplan bør utarbeides med utgangspunkt i identifiserte farer i kommunens overordnede og helhetlige ROS-analyse.

Arbeidet med kommuneplanen må omfatte en helhetlig vurdering og behandling av vannressursene med hensyn til miljøtilstand, naturmangfold og brukerinteresser. Kommuneplanen skal ivareta naturmiljøet i og langs vassdragene, sikre friluftsinnteresser og hindre arealbruk og tiltak som fører til at miljømålene for vannkvalitet ikke nås eller at miljøtilstanden blir forringet.

I Enebakk kommune oppnår en tredjedel av vannforekomstene ikke miljømålet. På kommunens ansvarsområder er det utfordringer blant annet knyttet til avløp og landbruk. Dette er utfordringer som bør belyses i samfunnsdelen. Statsforvalteren ber om at planprogrammet er tydelig på at samfunnsdelen skal synliggjøre mål for vannkvalitet og si noe om hvordan den regionale vannforvaltningsplanen skal følges opp. Kommunens klima- og miljøplan kan være et utgangspunkt for overordnede mål og strategier til samfunnsdelen. Kommunen må fastsette tilstrekkelige overordnede føringer og planbestemmelser til arealdelen om at det i videre plan- og byggesaksarbeid skal redegjøres for hvordan nye tiltak og inngrep kan påvirke miljøtilstanden til en vannforekomst, og at dette må veies opp mot miljømålet til vannforekomsten.

Samfunnsdelen bør omhandle overordnede mål for ivaretagelse av naturmangfold og dette kan med fordel synliggjøres i planprogrammet. Statsforvalteren ber videre om at naturmangfold, også tilknyttet vann og vassdrag, blir nevnt i planprogrammet som et tema som skal konsekvensutredes i arbeidet med arealdelen. Verdifulle leveområder for naturmangfold i vann med tiliggende arealer må sikres mot uheldige inngrep gjennom arealformål med bestemmelser og hensynssoner.

Statsforvalteren ber om at avløp blir nevnt som et aktuelt utredningstema i forslaget til planprogram. Kapasitet og kvalitet på infrastruktur, inkludert avløp, er viktige forhold ved vurderingen av både eksisterende og nye utbyggingsområder. Statsforvalteren påpeker at så lenge kommunen ikke overholder krav til utslipp vil et hvert nytt påslipp av nye abonnenter til Flateby renseanlegg, private eller næring, bli betraktet som en forsettlig økning i ulovlige utslipp.

Statsforvalteren anbefaler at samfunnsdelen synliggjør de viktigste overordnede prinsippene for overvannshåndtering.

Vi anbefaler at kommunen gjennom sin arealplanlegging fastsetter en langsiktig avgrensning av de enkelte tettstedenes vekstområde mot dyrket mark og samtidig avklarer utbyggingsretning. Det bør i den forbindelse også vurderes om det bør innføres byggegrense (buffersone) mot dyrket mark for å dempe konflikt mellom ulike bruk; støy og luktplager fra jordbruket og utviklingsområder. Vi vil sterkt oppfordre til at kommunen foretar en kritisk gjennomgang av eksisterende, ubebygde arealer som ligger på dyrket mark.

Det er viktig at behovet for å rekruttere og beholde kompetanse knyttet til omsorgstjenester, løftes opp som en sentral del i gjennomføringen av kommuneplanens samfunnsdel. Vi forventer at kommunen jobber aktivt for å få på plass varige strukturer og sikrer lederforankring for pasientsikkerhet og forbedringsarbeid i kommunens helse- og omsorgstjenester.

Kommunen må i sitt arbeid med arealdelen vurdere om universell utforming er ivaretatt. All arealbruk skal i hovedsak være slik at områder og bebyggelse kan brukes av alle i så stor utstrekning som mulig.

Vi savner at psykisk helse er nevnt i dette høringsutkastet. Vi forventer at psykisk helse inkluderes som en likeverdig del av folkehelsearbeidet og at kommunene jobber for implementering av ulike pakkeforløp på helse- og omsorgsfeltet.

Kommunen har redegjort for mange temaer for ny samfunnsdel. Temaene er på tvers av sektorer. Flere av temaene har faktorer som påvirker folkehelsen i kommunen. Statsforvalteren bemerker at kommunen må sikre at de som jobber med de ulike temaene er kjent med hverandres jobb, slik at det blir en helhet med tanke på folkehelse. Mange temaplaner gir ikke automatisk bedre tjenester til innbyggerne.

Kommunedirektørens kommentarer:

Statsforvalterens innspill blir viktig å ta med seg videre i arbeidet med ny kommuneplan, både samfunnsdel og arealdel. I forslag til planprogram er det som følge av innspillene lagt inn følgende tillegg:

- *Temaet «boligutvikling» foreslås endret til «Befolkningsvekst og stedsutvikling» (kap. 4.1.2) for bl.a. å enklere kunne fange opp ulike tema som Statsforvalteren etterspør (samfunnssikkerhet, klima, miljø og naturmangfold, vannforvaltning, overvannshåndtering m.m). Det poengteres at kommuneplanens samfunnsdel vil benyttes til å prioritere noen satsningsområder/viktige tema. Derfor vil enkelte av temaene Statsforvalteren etterspør ikke nødvendigvis omtales/prioriteres i samfunnsdelen, men i andre av kommunens planer (f.eks klima- og miljøplan, kommunens overordnede ROS-analyse og hovedplan avløp m.m)*
- *Lagt inn «rekruttering og beholde kompetanse» som viktig moment under «omsorgsbehov» (kap. 4.1.4.).*
- *Lagt til folkehelse/psykisk helse som viktig moment i kapittel 4.1.6 («barn, unge og fritid»).*
- *Endret formulering for ROS-analyse i kapittel 5, slik at det ikke lenger står at dette kun gjelder nye utbyggingsområder.*
- *Konsekvensutredning - Lagt inn mer utfyllende i planprogrammet hva som skal utredes og hvilken metodikk som skal benyttes. Eget underkapittel (kap. 5.2)*

Viken fylkeskommune (08.09.2021)

Har vurdert varsel om oppstart og planprogram ut fra fylkeskommunens rolle som:

- Regional planmyndighet
- Fagmyndighet for kulturminnevern
- Prosessmyndighet etter vannforskriften

Omfattende innspill som må leses i sin helhet. Kommunedirektørens kommentarer til innspillet følger under sammendrag av innspill:

Vurderer at forslaget til planprogram er oversiktlig og et godt utgangspunkt for det videre planarbeidet.

Anbefaler å utarbeide en medvirkningsplan.

Vi oppfordrer kommunen til å melde planarbeidet opp til drøfting i regionalt planforum i god tid før planen legges ut til offentlig ettersyn.

Vi imøteser Enebakk kommunes deltagelse i planprosesser for utarbeidelse av nye regionale planer. Inntil de nye regionale planene er vedtatt, vil de vedtatte regionale planene fra tidligere Akershus fylkeskommune gjelde.

Viken fylkeskommune forventer at både nye arealinns spill og eksisterende utbyggingsområder vurderes opp mot bærekraftsmålene og gjeldende regionale og kommunale planer og strategier.

Den regionale planen åpner for noe vekst utenom prioriterte tettsteder for å kunne opprettholde stabile bomiljøer og utnyttet etablert sosial og teknisk infrastruktur. Veksten i disse områdene bør også skje innenfor allerede etablerte byggeområder og bygge opp under bruk av kollektivtransport, sykkel og gange.

Fylkeskommunen forventer at prinsippet om rett virksomhet på rett sted legges til grunn for kommunens videre planarbeid.

Fylkeskommunen støtter plan for å definere «grønn grense» parallelt med utarbeiding av kommuneplanens samfunnsdel, slik at det kan gi føringer for innspill til arealdelen og vurdering av disse.

Vi mener det i planprogrammet bør framgå at de tre førstnevnte temaene (omsorg, boligbygging og næringsutvikling) må sees i sammenheng med FNs bærekraftsmål og en bærekraftig utvikling for Enebakk. En bærekraftig utvikling hviler på en langsiktig, forsvarlig forvaltning av naturgrunnet. Dette bør tydelig framgå av planprogrammet.

Fokus på å sikre god tilgang for alle innbyggere til arealer for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv bør synliggjøres både i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, som en sentral strategi for å både sikre sosial bærekraft, økonomisk og klima- og miljømessig bærekraft, gjennom blant annet god stedsutvikling med trivsel og bokvalitet, god helse og aktive reisevaner.

I Enebakk kommuneplans samfunnsdel og arealdel ser vi gjerne en synliggjøring av friluftslivets bidrag til å nå FNs bærekraftsmål. Vi ønsker å fremheve betydning av friluftsliv for god helse gjennom aktivitet, naturopplevelser og sosialt nettverk, utvikling av grønne og attraktive tettsteder, ivaretagelse av natur og biologisk mangfold i større friluftslivsområder og muligheter for grønn mobilitet ved å tilrettelegge turveier, stier og snarveier i kommunen.

Ved endringer i kommuneplanens arealdel er det viktig å få belyst de trafikale konsekvensene for vegnettet og alle trafikantgrupper. I utredningen bør det legges stor vekt på hvordan arealdisponeringen kan bidra til mindre biltrafikk og hvordan nye utbyggingsområder og transformering av eksisterende byggeområder kan få en best mulig tilknytning til kollektivtilbudet. Fortetting bør skje i områder hvor man i størst mulig grad kan bygge opp under eksisterende infrastruktur. Viken fylkeskommune har begrensede investeringsmidler til infrastrukturtiltak. I den grad kommuneplanens arealdel legger til rette for arealbruk som vil kreve utvikling av infrastruktur-/samferdselstiltak, forventer vi at kommunen sørger for at tiltakene blir sikret og gjennomført gjennom rekkefølgebestemmelser og utbyggingsavtaler.

Det er veldig bra at Enebakk kommune har vedtatt en planstrategi der bærekraftsmålene legges til grunn for arbeidet med kommuneplanen. Videre oppfordrer vi til at en i det videre planarbeidet får frem tydelige mål, og strategier for hvordan bærekraftsmålene skal nåes. I tillegg er det viktig at Enebakk kommune følger opp og refererer til Klima- og Miljøplanen (2020-2024) sin som ble vedtatt desember 2020. Spesifikt inn i kommuneplanen og i arealdelen.

Kulturminnehensyn bør kommuniseres og sikres i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, i tillegg til andre relevante planer.

Kjente og verdifulle kulturlandskap, kulturmiljø og kulturminner bør vises gjennom hensynssoner i kommuneplanens arealdel med tilhørende bestemmelser eller retningslinjer. I tillegg bør en arealplan alltid ha generelle bestemmelser for ivaretagelse av historisk bebyggelse og for avklaring av forholdet til automatisk fredete kulturminner.

Kommunedirektørens kommentarer:

Viken fylkeskommunes innspill blir viktig å ta med seg videre i arbeidet med ny kommuneplan, både samfunnsdel og arealdel. I forslag til planprogram er det som følge av innspillene lagt inn følgende tillegg:

- *Temaet «boligutvikling» foreslås endret til «Befolkningsvekst og stedsutvikling» (kap. 4.1.2) for å enklere kunne fange opp tema som fylkeskommunen etterspør (friluftsliv, bærekraft/natur og kulturminner). Det poengteres at kommuneplanens samfunnsdel vil benyttes til å prioritere noen satsningsområder/viktige tema. Derfor vil enkelte av temaene Statsforvalteren ikke nødvendigvis omtales/prioriteres i samfunnsdelen, men i andre av kommunens planer (f.eks klima- og miljøplan, kommunedelplan for idrett og friluftsliv og strategiplan for kultur, idrett, friluftsliv og forebyggende).*

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) (29.06.2021)

NVE anbefaler at kommunen legger vekt på helhetlig forvaltning i nedbørfelt, vurderer behovet for overordna overvannsplaner og planlegger den kommunale utviklingen slik at man unngår å bygge seg inn i nye utfordringer knyttet til naturfare. NVE mener at planstrategien bør gi tydelige føringer for hvordan kommunen skal arbeide med den overordnede ROS-analysen i kommunen, slik at faren for flom og skred blir identifisert på overordnet nivå i kommunen. NVE forventer at Enebakk kommune går gjennom sine respektive tettsteder/ utbyggingsområder, og analyserer hvilke områder som er sårbare for videre utbygging/fortetting knyttet til skred, flom- og overvannsutfordringer i små nedbørfelt. Områder der man har bygd seg inn i flomutfordringer (eller områder der man er i ferd med å gjøre dette) er viktig å identifisere.

Kommunedirektørens kommentarer:

NVEs innspill blir viktig å ta med seg videre i arbeidet med ny kommuneplan, både samfunnsdel og arealdel.

Romerike avfallsforedling (ROAF) (10.08.2021)

ROAF støtter en tydelig kommuneplan med prioriterte satsningsområder og vi kan bidra i arbeidet med oppfølging av særlig klima, miljø, areal og transport da dette naturlig faller inn under ROAF samfunnsoppdrag.

Kommunedirektørens kommentarer:

ROAFs innspill tas til orientering.

Direktoratet for mineralforvaltning (06.09.2021)

DMF registrerer at det ikke er gjort en vurdering av mineralressurser i planprogrammet. DMF anbefaler at det gjøres en vurdering av om eksisterende plangrunnlag i tilstrekkelig grad bidrar til å sikre god og langsiktig forvaltning av kommunens mineralressurser. Videre bør det gjøres en vurdering av om kommunen har tilgang på nødvendige mineralske ressurser for realisering av planlagt utvikling og utbygging.

DMF oppfordrer kommunen til å vurdere mulighetene for å gjenvinne eventuelle overskuddsmasser, deriblant byggeråstoff, i tråd med de nasjonale forventningene og FNs bærekraftsmål. Kort avstand mellom utbyggingsområder og ressurser er viktig sett i et bærekraftsperspektiv, da store deler av utslippene i forbindelse med masseuttak skjer gjennom transport. Allerede eksisterende uttak bør, hvis det er grunnlag for det, utvides for å utnytte ressursen fullstendig. Dette kan på lang sikt være mer bærekraftig enn å ha flere mindre uttak i drift samtidig.

DMF anbefaler at temaet mineralressurser tas inn i overordnede føringer i samfunnsdelen til kommuneplanen. Slik vil grunnlaget for videre behandling av mineralske ressurser og områder for råstoffutvinning være vurdert før revisjon av arealdelen til kommuneplanen. DMF anbefaler videre at det blir vurdert å utarbeide egen temaplan for mineralressurser, som inkluderer lokal forvaltning av ressursene.

Vi kan ikke se at det står noe om at eventuelle konflikter med mineralske ressurser skal vurderes. Konsekvensutredningen må identifisere om mineralressurser kan bli påvirket av planen og vesentlige virkninger for viktige mineralressurser skal vurderes

Kommunedirektørens kommentarer:

Innspillene fra Direktoratet for mineralforvaltning tas med inn i det videre arbeidet med kommuneplanen. Mineralressurser er lagt inn som tema som skal vurderes i konsekvensutredningen, men dette følger også av forskrift om konsekvensutredninger.

Oslo kommune, byrådsavdeling for byutvikling (03.09.2021)

Oslo kommune uttaler seg til planarbeidet både som nabokommune til Enebakk og som planeier av Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus.

Oslo kommunene mener fastsettelse av langsiktig grønn grense for de prioriterte vekstområdene blir særlig viktig for Enebakk å få avklart. Det bør være et mål om å ikke utforme de grønne grensene for romslige for å ivareta grønne verdier mot videre byspredning, og å stimulere til å bygge «innenfra og ut.»

Som nabokommune til Enebakk er Oslo opptatt av at mobiliteten i regionen fortrinnsvis skjer i form av gange, sykkel og kollektivtransport. Særlig er dette viktig på veiforbindelsen mellom Oslo og Enebakk som går via Enebakkveien og så E6. Med utgangspunkt i bærekrafthensyn og for å begrense støy og økt trafikkbelastning inn mot Oslo, er det viktig at Enebakk planlegger slik at transportbehovet kan løses med minst mulig bruk av personbiltransport.

Oslo kommune forstår at Enebakk ønsker å utrede behov for nye næringsområder. Samtidig mener Oslo at Enebakk bør vurdere eventuelle nye næringsområder i et regionalt perspektiv med tanke på å begrense økt veitrafikk. Av erfaring beslaglegger næringsområder en god del areal og det bør derfor også gjøres en vurdering om hvordan dette kan virke inn i arbeidet med grønn grense. Dette vil være særlig aktuelt når det gjelder vurdering av nye næringsområder på Gran, ved Ytre Enebakk. I tillegg til nevnte forhold, kan det være hensiktsmessig se til R10 og R11 i RP-ATP. Disse retningslinjene peker på hva som forventes av kommunene når det gjelder tilrettelegging for arbeidsplassintensive virksomheter og arealkrevende virksomheter, og hvilke vurderinger og behov som bør ligge til grunn.

Kommunedirektørens kommentarer:

Innspillene fra Oslo kommune tas med inn i det videre arbeidet med kommuneplanen. Enebakk kommune planlegger for at Regional plan for areal og transport skal legges til grunn i planarbeidet.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Akershus (09.09.2021)

FNF Akershus ber om at natur, miljø og klima inkluderes som et eget satsingsområde. Videre anbefaler vi kommunen å føre arealregnskap og ha som ambisjon å bli arealnøytral da arealendringer er den største trusselen for naturen. For å drive god natur- og friluftslivsforvaltning trenger man kunnskap. Vi ber kommunen inkludere naturkartlegging av dårlig kartlagte områder i planprogrammet, inkludere prosjektet Friluftslivets ferdselsårer og rullere kunnskapsgrunnlaget for kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder regelmessig. Videre ber vi kommunen ta ansvar for å verne skogområder, spesielt eldre skog, for å ta vare på det biologiske mangfoldet. Vi anbefaler kommunen å synliggjøre Enebakks flotte muligheter for utøvelse av friluftsliv for befolkningen. I tillegg håper vi Enebakk kommune utnytter virkemidlene i kommuneplanens arealdel for å sikre Enebakks verdifulle natur- og friluftslivsområder.

Kommunedirektørens kommentarer:

- *Innspillet fra FNF Akershus vil tas med i det videre arbeidet med kommuneplanen. Temaet «boligutvikling» foreslås endret til «Befolkningsvekst og stedsutvikling» (kap. 4.1.2) for å enklere kunne fange opp tema som klima, miljø og naturmangfold. Det poengteres at kommuneplanens samfunnsdel vil benyttes til å prioritere noen satsningsområder/viktige*

tema. Derfor vil enkelte av tema ikke nødvendigvis omtales/prioriteres i samfunnsdelen, men i andre av kommunens planer (f.eks klima- og miljøplan).

Østmarkas venner (08.09.2021)

ØV vil særlig peke på FNs bærekraftsmål 15 som omhandler "å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning og stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold." Vi mener at også Enebakk kommune må ta inn over seg at urørt natur er en begrenset ressurs som ikke kan forbrukes ukritisk. Vi vil spesielt peke på de store naturødeleggelsene kommunens utbyggingsområder har medført. På Høgåsen på Flateby er et stort nærskogsområde forvandlet til en steinørken uten foreløpig så mye som et grasstrå. Det samme kan bemerkes om Gran industriområde og Kvernstua i Ytre Enebakk som skaper tette flater som øker risikoen for flom. Ved framtidige utbyggingsområder må det settes krav om uberørte grøntkorridorer ut i Østmarka.

I kommunens arbeid med ny kommuneplan ber vi om at Enebakk kommune legger til grunn viktigheten av at Østmarka forvaltes som det betydningsfulle natur- og rekreasjonsområdet som Østmarka er både lokalt, regionalt og nasjonalt. Enebakk kommune forventer en økende befolkningsutvikling og bør derfor sikre forvaltningen av dette naturområdet med dets egenverdi og den verdi dette har for befolkningen når det gjelder rekreasjon og friluftslivsverdier.

Viktige temaer som angår Østmarka i kommende kommuneplan: naturmangfold, friluftsliv, skogbruk og forurensning/fremmede arter.

Kommunedirektørens kommentarer:

Innspillet fra Østmarkas venner vil tas med i det videre arbeidet med kommuneplanen. Temaet «boligutvikling» foreslås endret til «Befolkningsvekst og stedsutvikling» (kap. 4.1.2) for å enklere kunne fange opp tema som klima, miljø og naturmangfold. Det poengteres at kommuneplanens samfunnsdel vil benyttes til å prioritere noen satsningsområder/viktige tema. Derfor vil enkelte av tema ikke nødvendigvis omtales/prioriteres i samfunnsdelen, men i andre av kommunens planer (f.eks klima- og miljøplan).

Lyseren grunneierforening (06.09.2021)

Det finnes ikke en felles vassdragsplan lenger og det er særs viktig både for eiere av fritidseiendommer, brukere av vannet og grunneiere at begge kommunene har samme mål og bestemmelser. Med dette så oppfordrer vi Enebakk kommune til å ha kontakt med Indre Østfold kommune i planarbeidet videre for å sikre samme mål og bestemmelser.

Planprogrammet bør ha tema om miljø. I den forbindelse er vi klart opptatt av Lyseren. Miljø gjelder både fare for forurensning, forvaltning av fisk, kreps, hindre svartelistede planter og bruken av vannet.

Kommunedirektørens kommentarer:

Innspillet fra Lyseren grunneierforening tas til etterretning. Temaet «boligutvikling» foreslås endret til «Befolkningsvekst og stedsutvikling» (kap. 4.1.2) for å enklere kunne fange opp tema som klima, miljø

og naturmangfold. Det poengteres at kommuneplanens samfunnsdel vil benyttes til å prioritere noen satsningsområder/viktige tema. Derfor vil enkelte av tema ikke nødvendigvis omtales/prioriteres i samfunnsdelen, men i andre av kommunens planer (f.eks klima- og miljøplan).

Kai Henning Holm (01.07.2021)

Bolig-/hytteområdet ned mot Tangen er utelatt som utbyggingsområde for bolig i nåværende kommuneplan, og er avsatt til LNF-formål. Dette til tross for at hele området ned mot Tangen i dag fremstår som en naturlig fortsettelse av avsatt boligområdet (BY24), og er et sammenhengende og tettbebygde område. Det er viktig at området ses under ett, og det kunstige skillet som er satt mellom utbyggingsområder for bolig og LNF-området fjernes.

Det bør derfor åpnes for bruksendring og nybygg i Tangenområdet på samme måte som for BY24. Kommunen har selv ansvaret for det kaoset som er skapt i området, og bør derfor rydde opp i dette. Kommunen må regulere Tangen/Nygård-området for å gi forutberegnlighet for innbyggerne, og fastsette en naturlig byggegrense mot vassdraget sett hen til dagens situasjon. Det må legges vekt på at eksisterende bebyggelse er etablert langs/ved Langen, og at sonen ned mot vassdraget fremstår som tettbebygde og privatisert. En kategorisk byggegrense på 100 meter som Enebakk har er derfor lite unaturlig, lite gjennomtenkt og rammer den enkelte grunneier vilkårlig.

Kommunedirektørens kommentarer:

Dette er et innspill som må vurderes i arbeidet med kommuneplanens arealdel, da det i liten grad inneholder merknader til planprogrammet. Byggegrensen på 100 meter mot Langen er satt etter innsigelser fra overordnede myndigheter til tidligere kommuneplan. Langen er også en del av Marka og det er derfor ekstra viktig å sikre arealene langs vannet fra ytterligere fortetting. Selv om det allerede er bebyggelse langs Langen betyr ikke dette at det skal åpnes for ytterligere fortetting og privatisering langs vannet. Området har også utfordringer knyttet til avløpskapasitet (utover eksisterende eiendommer og allerede fradelte tomter) og vei.

Hilde Arneberg og Vidar Jakobsen (23.08.2021)

Tangelva – Våg til Mjær. Vi foreslår at arbeidet med rydding langs bredden og i vannet prioriteres og at det lages stier helt til Mjær.

Vannstanden i Våg trenger en moderne regulering. Det har vært problem med delvis altfor høy og varierende vannstand.

Kommunedirektørens kommentarer:

Det er en vedtatt grøntplan for Tangelva. Noen av tiltakene i planen er gjennomført og ytterligere tiltak vil gjennomføres når det tildeles midler. Kommunen har bl.a. gjennomført tiltak for å utbedre demningen ved Vestby bru og tilretteleggingstiltak for friluftsliv.

Merete og Lasse Hammerø Jacobsen (08.09.2021)

Eier hyttetomter som leies ut som festetomter i Brevigveien. Ser at bare noen av våre fritidseiendommer er beliggende i områder avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanen. Vi ønsker at kommunen gjøre noe med dette. Vi mener at alle fritidseiendommer som ligger innenfor LNF-områder blir endret til formål fritidsbebyggelse i dette nærområdet. Det er naturlig at de sees på som tilsvarende andre fritidseiendommer, og vil ha samme muligheter og restriksjoner som andre hytteeiendommer i kommunen.

Kommunedirektørens kommentarer:

Dette er et innspill som må vurderes i arbeidet med kommuneplanens arealdel, da det i liten grad inneholder merknader til planprogrammet. Det er i utgangspunktet ingenting i veien for at det ligger fritidsboliger også innenfor LNF-formål, men det må vurderes om det i dette området bør gjøres justeringer for at helheten skal være lik.